

ਐਮਜੀ ਦੁਆ (ਮਾਧੋ ਲਾਲ ਦੁਆ) ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਬੱਲੀ ਮੱਲ ਨਵਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਚੋਪੜਾ। ਜੇ.

ਕੇਸ ਨੂੰ ਜੁਲਾਈ, 1955 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਲਈ। 13 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1955 ਨੂੰ, ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਪਾਣੀਪਤ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ। ਜੋ ਕਿ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 1955 ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਵਕੀਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵੀ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਇਸ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹ 26 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1955 ਨੂੰ ਪਾਣੀਪਤ ਵਿਖੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਾਂਗਾ

ਅਤੇ ਸਬ-ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿਓ

ਉਕਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ

ਕੇਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਾਰਟੀਆਂ

ਨੂੰ 13 ਜਨਵਰੀ, 1958 ਨੂੰ ਸਬ-ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ

ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਖੁਦ ਚੁੱਕਣਗੇ

ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਪਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਰੁ. 150

ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਖਰਚੇ ਵਜੋਂ

ਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸ਼ਰਤ ਪੂਰਵ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ.

ਸੁਪ੍ਰੀਮ ਕੋਰਟ

ਸੁਪ੍ਰੀ ਰੰਜਨ ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ., ਟੀ.ਐਲ. ਵੈਂਕਟਰਮਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ

ਅਈਅਰ, ਸੁਧਾਂਸੂ ਕੁਮਾਰ ਦਾਸ, ਏ.ਕੇ. ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਵੀਅਨ ਬੋਸ, ਜੇ.ਜੇ.

ਖੇਮ ਚੰਦ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ— ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1957 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 353.

13 ਦਸੰਬਰ 1957

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950)- ਧਾਰਾ 310 ਅਤੇ 311-

ਅਰਥ, ਸਕੋਪ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ - "ਵਾਜਬ ਮੌਕੇ" -

ਦਾ ਅਰਥ - ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 310 (1) ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਦਾ ਹੈ।

ਖੰਡ XI] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 1063

ਧਾਰਾ 311 ਦੀਆਂ ਦੋਵਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਾਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰਫ ਅਨੁਮਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਛੇਦ 310(1) ਦੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ, ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਧਾਰਾ 311(2) ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਮਾਪ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 311(2) ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਿਤ ਵਾਜਬ ਮੌਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ-

(ੳ) ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ

ਉਸਦੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤਾ, ਜੋ ਉਹ ਤਾਂ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ

ਉਸ 'ਤੇ ਕੀ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ

ਉਹ ਦੇਸ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ;

(ਬੀ) ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ

ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਅਤੇ

ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ

ਉਸਦੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ; ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ

(c) ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ

ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸਜ਼ਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ-

'ਤੇ ਡਿਕੜਕਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਉਹ ਤਾਂ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ

ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ-

ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਜ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇਣ ਦਾ

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਲਈ ਵੀ ਇਹੀ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਾਏ ਦੀ

ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਇਹ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣ ਲਈ ਇੱਕ

ਹੋਰ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਜ਼ਾ ਕਿਉਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ . ਇਸ ਲਈ, ਦੂਰ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 311(2) ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਾਰੀ

ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ

ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ.

ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ (ਸਰਕਟ ਬੈਂਚ) ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ 1 ਨਵੰਬਰ, 1955 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਰਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ, 1955 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 28-ਡੀ, 31 ਤਾਰੀਖ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ। ਦਸੰਬਰ, 1954 ਦਾ ਦਿਨ, ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ, 1954 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 685 ਵਿੱਚ, 1953 ਦੇ ਸੂਟ ਨੰਬਰ 273/213 ਵਿੱਚ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਤੀਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ: ਸ਼੍ਰੀ ਜਨਾਰਦਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ: ਮਿਸਟਰ ਸੀ.ਕੇ. ਡਾਫਟਰੀ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਲੀਸਿਟਰ-ਜਨਰਲ

(ਮੈਸਰਜ਼ ਆਰ. ਗਣਪਤੀ ਅਈਅਰ ਅਤੇ ਆਰ. ਐਚ. ਫੇਬਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉਸਦੇ ਨਾਲ)।

ਦਾਸ ਸੀ ਜੇ.

ਫੈਸਲਾ

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਡੀ.ਏ.ਐਸ., ਸੀ.ਜੇ.-ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇੱਜਾਜੱਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਅਪੀਲ

ਸਰਕਟ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ 1 ਨਵੰਬਰ 1955 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ 1955 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 28-ਡੀ.

ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ: 6 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1943 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਆਡਿਟ ਫੰਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਰਵਰੀ 1947 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਦਲੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਮਿਲਕ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਹੋ ਗਿਆ। 3 ਜੁਲਾਈ 1947 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ

ਫਿਰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜੋ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਵੀ ਸਨ। 1 ਅਗਸਤ 1948 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 1 ਜੁਲਾਈ 1949 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਖੇਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ----- ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ.,

9 ਜੁਲਾਈ, 1949 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 6(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਚੀਫ਼ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿੱਲੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ। ਅੱਠ ਕਈ ਚਾਰਜ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ: "ਇਸ ਲਈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਬਚਾਅ ਪੇਸ਼ ਕਰੋਗੇ। ਜਵਾਬ ਇਸ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਦਿੱਲੀ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਦਿਆਲ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਨ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ-

ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੀ ਮਹੀਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋ ਬੈਠਕਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਕੁਝ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ, 20 ਅਕਤੂਬਰ, 1949 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚਾਰ ਵਾਧੂ ਦੇਸ਼, ਅਰਥਾਤ, (1) ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ, (2) ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ।

ਖੇਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ----- ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ.,

(3) ਬਿਨਾਂ ਆਗਿਆ ਦੇ ਉਸਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਲਈ ਅਤੇ (4) ਖੇਹਣ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਹੰਮਦ ਇਸ਼ਾਕ ਤੋਂ ਕਾਗਜ਼ ਦੂਰ. ਅਤੇ ਗੈਰ ਸੰਸਦੀ ਅਤੇ ਧਮਕੀ ਭਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ।

ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ 30 ਅਕਤੂਬਰ 1949 ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਆਖਰਕਾਰ 20 ਮਈ, 1950 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

14 ਨਵੰਬਰ 1951 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸ੍ਰੀ ਵਾਸੁਦੇਵ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਵਾਲੇ ਨੋਟਿਸ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਤਨੇਜਾ, ਐਸ.ਪੀ. ਨੋਟਿਸ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਸੀ: "ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਨੋਟ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਜੇਬੀ ਟੰਡਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ। ਆਈ.ਏ.ਐਸ., ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, 24 ਨਵੰਬਰ, 1951 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10-30 ਵਜੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕੋਰਟ ਰੂਮ ਵਿੱਚ। ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮਰਥਨ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸ੍ਰੀ ਮਹੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਅਜੇ ਵੀ ਲੰਬਿਤ ਹੈ।

ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਬੀ. ਟੰਡਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਦੋ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ, ਅਰਥਾਤ, (1) ਕਿ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ (2) ਕਿ ਜਾਂਚ ਉਸ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਨੁਕਤੇ ਸ੍ਰੀ ਮਹੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅੱਗੇ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। 13 ਦਸੰਬਰ 1951 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਜੇ. ਬੀ. ਟੰਡਨ ਨੇ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ। ਨੋਟਿਸ ਵਾਲੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਕਿਉਂ ਨਾ ਉਸਨੂੰ ਨੈਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ

ਖੇਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ----- ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ.,

ਅਤੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਾ ਸਾਰ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਨਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਚਾਰਜ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ 20 ਅਕਤੂਬਰ, 1949 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ, ਰਿਪੋਰਟ ਅਸਲ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਮਹੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਫਿਰ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖੁਦ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਸੀ। ਫਿਰ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਾਰਾਂ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਨੰਬਰ (iii) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਨੰਬਰ (xiii) ਅਤੇ (xiii) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। xiv) ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਾਰਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਬੀ. ਟੰਡਨ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਉਸਨੇ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਗਿਆਰਾਂ ਤੱਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਇਹ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਗਬਨ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਇੰਨੇ ਗੰਭੀਰ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਰੇਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਵਿੱਚ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 307, ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਬੀ. ਟੰਡਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨੁਕਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ,

ਖੇਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ----- ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ.,

(1) ਗਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਖੇਮ ਚੰਦ ਨੂੰ ਕੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ?

ਉਸ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋਏ? (2) ਕੀ ਉਸ ਦਾ ਬੰਦੂਕ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ (3) ਕੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਜੱਜਮੈਂਟ ਦੇ ਬਕਾਏ, ਜੋ ਸਾਬਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਵਸੂਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਫਿਰ, ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਨੁਕਤੇ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਥੇ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਪੈਰਾ 16 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲਿਆ: -

“ਗਬਨ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ, ਗਲਤ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਦੇਸ਼

ਬਿਆਨ, ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ

ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਜਾਂਚ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਇੰਨਾ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਕਿ,

ਮੈਨੂੰ ਅਫਸੋਸ ਹੈ, ਮੈਂ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ

ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।”

ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਬੰਦੂਕ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਸਰੰਡਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਲਖਾਨਾ ਵਿੱਚ ਬੰਦੂਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਲਏ ਜਾਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਤੋਂ ਵਸੂਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਜੇ ਬੀ ਟੰਡਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਮਹੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪੀ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਜੇ ਬੀ ਟੰਡਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਆਮ ਕਾਰਜਕਾਲ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਮਹੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਾਰਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਮਹੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਖੇਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ----- ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ.,

ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ.ਬੀ. ਟੰਡਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਮਿਤੀ 14 ਦਸੰਬਰ, 1951 ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰਾਂ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ: "ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੋ।" ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 17 ਦਸੰਬਰ 1951 ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ: -

"ਮੈਂ, ਹੇਠਾਂ ਹਸਤਾਖਰਿਤ, ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਖੇਮ ਚੰਦ, ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਦਿੱਲੀ, ਨੂੰ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਦਾ/ਕਰਦੀ ਹਾਂ। ਉਸ ਨੂੰ ਗ਼ਬਨ ਕਰਨ, ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ, ਗਲਤ ਬਿਆਨ ਦੇਣ, ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਅੱਗੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਖੇਮ ਚੰਦ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਸਿੱਧ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਕਿਓਰਿਟੀ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।

15 ਮਾਰਚ, 1952 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਚੀਫ਼ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਉਸਦੀ ਅਪੀਲ 8 ਦਸੰਬਰ, 1952 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 80 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 21 ਮਈ, 1953 ਨੂੰ, 1953 ਦੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 213 ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਧਾਰਾ 311(2) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਨੇ 31 ਮਈ, 1954 ਨੂੰ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਬੇਅਸਰ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੁਦਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਖਰਚਾ ਦੇਣਾ। ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ

ਖੇਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ----- ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ.,

ਪਰ 21 ਦਸੰਬਰ 1954 ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। 1 ਨਵੰਬਰ, 1955 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 311 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਕਾਫੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 6 ਸਤੰਬਰ, 1956 ਨੂੰ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ *ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਫਾਰਮਾ ਵਿਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੁਕਤਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਧਾਰਾ 311 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਜਿਹਾ ਮੈਂਬਰ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਬਿੰਦੂ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਿਰਫ ਇਕ ਹੀ ਨੁਕਤਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ:

ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ?

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 9 ਜੁਲਾਈ 1949 ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਿੱਲੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 6 ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸੁਣਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸ੍ਰੀ ਮਹੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਜਾਂਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਖੇਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ----- ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ.,

ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿਚ ਆਪਣੇ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੂੰ 14 ਨਵੰਬਰ, 1951 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਮਿਲਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 25 ਨਵੰਬਰ, 1951 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ.ਬੀ. ਟੰਡਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਿਯਤ ਦਿਨ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ, ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਮਹੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਗਏ। ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ.ਬੀ. ਟੰਡਨ ਨੇ 13 ਦਸੰਬਰ 1951 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਬਣਾ ਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਤਜਵੀਜ਼ਸ਼ੁਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 311 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ।

ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 310 ਅਤੇ 311 ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1935 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 240 ਦੇ 'ਉਪਧਾਰਾਵਾਂ' (1) (2) ਅਤੇ (3) ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

“310(1) ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਸੰਵਿਧਾਨ, ਹਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਏ

ਕਿਸੇ ਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਦਾ ਮੈਂਬਰ

ਸੰਘ ਦੀ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਆਲ-ਇੰਡੀਆ ਸੇਵਾ ਦੀ

ਖੇਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ----- ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ.,

ਜਾਂ ਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਕੋਈ ਅਹੁਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਸਿਵਲ ਅਹੁਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਯੂਨੀਅਨ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਦਫ਼ਤਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਸਿਵਲ ਅਹੁਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਦਾ ਹੈ।

(2)

311(1) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਯੂਨੀਅਨ ਜਾਂ ਆਲ-ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਸੰਘ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿਵਲ ਅਹੁਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਏ ਰਾਜ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਰਖਾਸਤ ਜਾਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(2) ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਜਾਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾਂ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਘਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼:
ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ

(3) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਮੁਨਾਸਬ ਹੈ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ। ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿਓ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਘਟਾਓ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ।"

ਖੇਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ----- ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ.,

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 311(2) ਦੇ ਅਰਥ, ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਨਜ਼ਰੀਏ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਲਾਈ ਚੰਗਰਾ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਹਟਾਏ" ਸ਼ਬਦ ਧਾਰਾ 240 (3) ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਧਾਰਾ 311 (2) ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਾਰਾ 240(3) ਵਿੱਚ "ਹਟਾਏ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਧਾਰਾ 277 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ।

ਅਨੁਛੇਦ 310(1) ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅਹੁਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 311 ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਾਹੀ ਹੈ ਅਤੇ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਆਈ.ਐਮ. ਲਾਈ (2) ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਅਨੁਮਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਛੇਦ 310(1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਅਤੇ

ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਲਾਈ ਚੰਗਰਾ ਬਨਾਮ. ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ (1), 1 ਨਵੰਬਰ, 1957 ਨੂੰ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ। ਸੀਮਾਵਾਂ

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ, ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਰੋਕ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਉੱਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਧਾਰਾ 311(2) ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਮਾਪ ਹੈ।

ਆਰਟੀਕਲ 311 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਕਾਫ਼ੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਘੱਟ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਾਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾਂ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਘਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(1) ਏ. ਮੈਂ . ਆਰ. 1958 ਐਸ .ਸੀ . 36.

(2) ਐਲ.ਆਰ. (1948) 75 ਆਈ.ਏ. 225 ਪੰਨਾ 241 ਤੇ।

1074

ਪੰਜਾਬ ਲੜੀ

[ਭਾਗ XI

ਖੇਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ----- ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ.,

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ (2) ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਬਰਖਾਸਤ, ਹਟਾਏ ਜਾਂ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਘਟਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਲਾਲ ਢੀਂਗਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, 'ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ', 'ਹਟਾਏ ਗਏ' ਅਤੇ 'ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਘਟਾਏ ਗਏ' ਸ਼ਬਦ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ।

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1915 ਦੀ ਧਾਰਾ 96-ਬੀ(2) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ (ਗਵਰਨਰ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸਸ ਵਰਗੀਕਰਨ) ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ। ਉਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ (x) ਅਤੇ (xiii) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਸਥਾਨਕ

ਸਰਕਾਰ, ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ.

ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਕਈ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੋ

ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ। ਨਿਯਮ (xiv) ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ, ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕਮੀ

ਆਰਡਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ. ਇਹ ਨਿਯਮ ਸੀ

ਸਿਵਲ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸੇਧਾਂ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
 ਸੇਵਾਵਾਂ (ਵਰਗੀਕਰਨ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਅਪੀਲ)
 ਜੋ ਨਿਯਮ 27 ਮਈ, 1930 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ
 ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਕੌਸਲ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ
 ਦੀ ਧਾਰਾ 96-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮਾਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ
 ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ. 1915. ਉਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 49 ਨੇ ਸੱਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ
 ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ
 ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 55 ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮ (xiv) ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ
 ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ:

“ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੈਂਟਸ (ਪੁੱਛਗਿੱਛ) ਐਕਟ 1850 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਕਿਸੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ
 ਬਰਖਾਸਤਗੀ, ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਭਾਗ X I] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 1075

ਖੇਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ----- ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ.,

(ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਕੋਰਟ ਮਾਰਸ਼ਲ
 ਦੁਆਰਾ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ) ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ
 ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਹੈ।

ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਓ. ਜਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ

ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਚਾਰਜ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ
 ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਨਾਲ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਹਰੇਕ ਦੋਸ਼ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ
 ਵੀ ਹੋਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ।

ਕੇਸ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਾ। ਉਸ ਨੂੰ, ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ
 ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਦਾ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰੇ ਅਤੇ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ
 ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਣਿਆ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਇੰਨੀ ਸਿੱਧੀ, ਏ
 ਜੁਬਾਨੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਸ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਜੁਬਾਨੀ ਗਵਾਹੀ ਸੁਣੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ
 ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ
 ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ
 ਅਜਿਹੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਚਾਹੇ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ
 ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਖਾਸ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ
 ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ। ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਕਾਫੀ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਆਧਾਰਾਂ
 ਦਾ ਬਿਆਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ
 ਜਿੱਥੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸੰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ
 ਉਸਦੇ ਨਾਲ.

1076

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

ਭਾਗ XI

ਖੇਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ----- ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ.,

ਨਿਯਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਉਪਬੰਧ, ਅਸਧਾਰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ,
 ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੁਆਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿੱਥੇ 'ਨਿਯਮ
 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਕੀਤੇ
 ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।'

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਸਥਾਪਨਾ ਕੇਡ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਣੇ ਹਨ ਜੋ ਰੇਲਵੇ
 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿੱਲੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 6,
 ਜਿਸਦਾ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਘੱਟ ਜਾਂ ਵੱਧ ਉਸੇ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਹੈ।

ਆਰ. ਵੈਕਟ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜ ਸਕੱਤਰ (1) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ, 1915 ਦੀ ਧਾਰਾ 96-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸ ਧਾਰਾ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ, ਭਾਵੇਂ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ, ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਦਾ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 96-ਬੀ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਐਕਟ 1915 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਾਜ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਨਾ ਕਿ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੀ, ਨਿਯਮ ਮੂਰਤੀ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠਾ ਜਾਂ ਅਪਮਾਨਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਮੂਰਤੀ ਨੂੰ ਖੁਦ ਹੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਧਾਰਾ 96 ਬੀ (1) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਇਕੋ ਇਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੀ,

(1) ਐਲ.ਆਰ. (1936) 64 ਆਈ.ਏ. 55

ਭਾਗ. XI] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 1077

ਖੇਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ----- ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ.,

ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਰਖਾਸਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸਥਿਤੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, 1935 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੁਧਾਰੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਧਾਰਾ 240(3) ਦੁਆਰਾ, ਧਾਰਾ 240(2) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 96-ਬੀ(ਐਲ) ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1915 ਦਾ। ਇਸਲਈ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1935 ਦੀ ਧਾਰਾ 240(3) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇਸ ਨਵੀਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਸਹੀ ਅਰਥ, ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 311 ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। (2)।

ਵਿੱਚ ਸੰਘੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ (ਸਪੇਂਸ, ਸੀ. ਜੇ., ਅਤੇ ਜ਼ਫਰੁੱਲਾ ਖਾਨ, ਜੇ.)

ਆਈ.ਐਮ. ਲਾਲਵਸ ਕੇਸ (1), ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 240 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਵੈਕਟ ਰਾਓ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਵਿਧਾਨਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੀਮਤ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅੱਗੇ ਹੋਠਾਂ, ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ 1935 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਜ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਿਰਫ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਤੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੁਝ ਸੀਮਤ ਖਾਸ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਫ਼ਾ 138 'ਤੇ ਫੈਡਰਲ ਕੋਰਟ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 240(3) ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ:

"ਸਾਡੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ • ' 'ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ

ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਥੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ

ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਕਰਨ ਲਈ

ਉਸਨੂੰ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਘਟਾਓ ਜਾਂ ਵਿਕਲਪਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਲਈ

(1) (1945) ਐਫ.ਸੀ.ਆਰ. 103. 136.

ਖੇਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ----- ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ.,

ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਘਟਾਓ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅੰਤਮ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਉੱਤੇ. ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ,

ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਗਠਨ, ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬਰਾਮ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ
 ਚਾਰਜ ਇਸਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿੱਥੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ
 ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਘਟਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
 ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ। ਇਹ ਵੀ ਹੈ
 ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
 ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਭਾਗ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ
 ਜਿਵੇਂ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਥਾਰਟੀ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ
 ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
 ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਰੱਖਣ ਦਾ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ
 ਮੌਕਾ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ
 ਨਾ ਸਿਰਫ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਹਨਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਥਾਰਟੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਰਹੀ
 ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਫਿਰ
 ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ
 ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
 ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਸ਼ਾਂ, ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੋਵੇਗਾ
 ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ
 ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਜਾਣਕਾਰੀ 'ਤੇ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਘੱਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚੰਗਾ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
 ਜੇ ਸਭ ਕੁਝ ਹੈ

ਭਾਗ x I]

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

1079

ਖੇਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ----- ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ.,

ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ
 ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਮੋੜਨਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਉਪ ਧਾਰਾ ਦਾ ਅਸਲ ਨੁਕਤਾ ਸਾਡੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ
 ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਜਾਂ ਘਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਜ਼ਾ ਉਸ ਦੇ ਕੁਝ
 ਕੰਮਾਂ ਜਾਂ ਭੁੱਲਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ
 ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ
 ਅਜਿਹੀ ਸਜ਼ਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ

ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੁਝ ਅਥਾਰਟੀ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ
ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਪੂਰੇ, ਜਾਂ ਢੁਕਵੇਂ ਰੂਪ
ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਜਾਣਗੇ, ਅਤੇ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ
ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ

ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਰੈਂਕ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਝੱਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।"

ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਘੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਧਾਰਾ 240(3) ਦੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ
ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਆਰਟੀਕਲ 311(2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ "ਕਿਸੇ ਜਾਂਚ, ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ
ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।" ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, "ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਗ
ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਸਿਵਲ ਸਰਵੈਂਟ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ
ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਹੈ।

1080

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

{ ਭਾਗ XI

ਖੇਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ----- ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ.,

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਚਡਸਿਪ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੌਕਾ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ
"ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਥਾਰਟੀ
ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ
ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ
ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ *
ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਫੈਡਰਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਨੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤਕ ਤੰਗ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ
ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਵਾਜਬ ਮੌਕੇ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸਿਰਫ਼ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ
ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ। ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ
ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਮੌਕੇ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ

ਪੜਾਅ ਜਿੱਥੇ ਦੇਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਵਰਦਾਚਾਰਿ ਆਪਣੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜੇ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ:

ਮੁਦਈ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੌਕਾ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਲੱਭਤ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਅੱਠ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ, ਹਟਾਇਆ ਜਾਂ ਘਟਾ ਕੇ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਭਾਰਤੀ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਲਈ ਅਣਉਚਿਤ ਹੈ।

ਭਾਗ xi] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 1081

ਖੇਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ----- ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ.,

ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਹੀ ਜਾਣੂ ਸੀ ਕਿ ਨੈਕਰੀ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣਾ

ਕੁਝ ਜਾਂ ਸਾਰੇ 1 ਦੇਸ਼ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਉਹ ਤਜਵੀਜ਼ਸ਼ੁਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕਾਰਨ ਦਰਸਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਦੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਹਿਲੀ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਦੇਸ਼ੀ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਕਿ ਢੁਕਵੀਂ ਸਜ਼ਾ ਕੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਹਰ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਮੌਕੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਜਾਂ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (1)।"

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਰਦਾਚਾਰੀਆਰ ਜੇ. ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਵਿੱਚ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 240 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਵਰਗੀਕਰਣ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 55 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮੰਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਹੋਰ ਜਾਂ ਕੁਝ ਵੱਖਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੌਕਾ ਹੋਣਾ ਸੀ।

ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਸਿਰਫ ਸਟੇਜ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਸਨ।

ਜਦੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਉਹ ਕਿਹੜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, ਕੀ ਇਹ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(1) (1944) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. 25 ਦੇਖੋ। 325, 347, 348.

1082

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

[ਭਾਗ . XI

ਖੇਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ----- ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ.,

ਸਾਡੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1935 ਦੀ ਧਾਰਾ 240(3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 311(2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਸਾਲਿਸਟਰ-ਜਨਰਲ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਗਾਰੰਟੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ

ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੈਲੀਸਟਰ-ਜਨਰਲ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸੀਮਤ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਨਾ ਪਾਉਣ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਸਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਮੌਕਾ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਵਾਜਬ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ

ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਮਾਮਲਾ

ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਦੇਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਜੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਖ਼ਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਾਲੋਂ ਗੰਭੀਰ। ਇਹਨਾਂ ਦੇਨਾਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦਾ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਹੈ

ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਧਾਰਾ ਦਾ ਸਹੀ ਅਰਥ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ? ਜੇਕਰ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦਾ ਦੇਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ?

ਭਾਗ XI] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 1083

ਖੇਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ----- ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ.,

ਜੇ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਵਾਜਬ ਹੋਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਮੌਕਾ ਵਾਜਬ ਹੋਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਬੂਤ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਤਾਂ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। - ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ

ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਹ ਸਭ ਸਾਨੂੰ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦਾ ਦੇਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਜੇ ਕਿਸੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਵਾਜਬ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਵੀ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ

ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦਾ ਦੇਸ਼ੀ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਜਾਂ ਰੈੱਕ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਅਤਿਅੰਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਸੰਖੇਪ ਕਰਨ ਲਈ: ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਵਿਵਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਿਤ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ

ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ-

(ਏ) ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਅਤੇ

ਆਪਣੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰੇ, ਜੇ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਕਰੇ ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੇਸ਼ ਕੀ ਹਨ ਅਤੇ

ਅਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ;

1084

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

[ਭਾਗ XI

ਖੇਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ----- ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ.,

(ਬੀ) ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਿਹੜਾ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ

ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ; ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ

(c) ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸਜ਼ਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਜੇ

ਕਿ ਉਹ ਤਾਂ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਯੋਗ ਅਥਾਰਟੀ, ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਗੂ

ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਰਜ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ

ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ।

ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਪਦਾਰਥ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਨਿਯਮ

55, ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1935 ਦੀ ਧਾਰਾ

240(3) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਮੌਕੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ

ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਧਾਰਾ 311(2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ

ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਸਾਨੂੰ ਆਈ.ਐਮ. ਲਾਲ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੱਟੇ ਲਈ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪੰਨਾ 242 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੇ ਉੱਪਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੰਘੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੰਘੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ। ਉੱਥੇ ਰੁਕੇ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ:

ਭਾਗ xi]

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

1085

ਖੇਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ----- ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ.,

ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, 'ਧਾਰਾ 240 ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ 3 ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਿਯਮ 55 ਦਾ ਪ੍ਰਜਨਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ', ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ; ਇਹ ਦੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਰਸਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ। " ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਪਭਾਗ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸਲ ਸਜ਼ਾ ਆਰਜ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਦੇਸ਼ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਸੁਝਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਹਨ। ਇਹ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 'ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਵਲ ਸਰਵੈਂਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਮੌਕਾ ਜਿਸ ਲਈ ਉਪ ਧਾਰਾ 3 ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਜੋੜੇਗਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੌਕੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਿਵਲ ਸਰਵੈਂਟ ਨੇ ਨਿਯਮ 55 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਪੜਾਅ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ ਕਰੇ, ਜੇਕਰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਉਸਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।"

ਖੇਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ----- ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ.,

ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਸੰਘੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੇਸ਼ ਸਥਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਵਾਕ, ਅਰਥਾਤ, ਉਹ ਧਾਰਾ 240(3) ਨਿਯਮ 55 ਦਾ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਨਿਯਮ 55 ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਨਿਯਮ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 240(3) ਇਸ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਬਾਕੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨੇੜਿਓਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਨਿਯਮ 55 ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਤੱਤ ਧਾਰਾ 240(3) ਵਿਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਹੈ ਵਾਧੂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੇਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਆਰਜ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ "ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੌਕੇ" ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਮਤਲਬ ਕਿ, ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਮੌਕਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਮੌਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੇਸ਼ਕ, ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕੋਲ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਨਿਯਮ 55 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ, ਇਹ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਪੜਾਅ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ ਕਰੇ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਨਿਯਮ 55 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਕ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੋਈ ਸਮਾਨ ਨਿਯਮ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਲਈ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਕਾਫ਼ੀ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇ।

ਖੇਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ----- ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ.,

ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਨਿਯਮ 55 ਵਰਗਾ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਖੇਮ ਚੰਦ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਧਾਰਾ 240(3) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 311(2) ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 55 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਜਾਂਚ "ਉਸਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਫਿਰ ਵੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ"। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸਜ਼ਾ ਉਸਦੇ "ਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ" ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਚਿਤ ਮੌਕੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਫਿਰ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸਾਲਿਸਟਰ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਮੌਕਾ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੋਲ ਅਜਿਹੇ ਦੋਵੇਂ ਮੌਕੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ 9 ਜੁਲਾਈ, 1949 ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ

ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ। ਉਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਈ.ਐਮ.ਲੱਲ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਈ.ਐਮ.ਲੱਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਜ਼ਾ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ, ਹਟਾਇਆ ਜਾਂ ਘਟਾ ਕੇ ਜਾਂ ਅਧੀਨ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹੀ ਹੋਰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਜੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਮਝ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਫੈਡਰਲ ਕੋਰਟ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਉੱਪਰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਬੀਤਣ 'ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ

ਖੇਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ----- ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ.,

. "ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਸ਼ਾਂ, ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ

ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਦੋਸ਼ ਅੱਗੇ ਭੇਜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਜਾਣਕਾਰੀ

'ਤੇ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਰੈਂਕ ਵਿਚ ਕਮੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚੰਗਾ

ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾ ਸਕਦਾ, ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਰੈਂਕ ਵਿਚ ਕਮੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ

ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ।" ਉਹ ਇਸ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ

ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸੰਘੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਦੁਆਰਾ

ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਨ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ

ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੇ ਹੋਰ ਨਿਰੀਖਣ, ਜੋ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ

ਕਿ ਉਹ ਜਿਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਸਨ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਦੂਜਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ

ਜਾਣਾ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਚਾਰਜ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ

ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ

ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ

ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਆ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ

ਉਸ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਸਨ। ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਅਤੇ

ਇਹ ਕਿ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਨੂੰਨ ਨੇ ਸਿਵਲ ਸਰਵੈਂਟ ਨੂੰ ਉਹ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਲਈ

ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਨੇ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਆਈ.ਐਮ.ਲੱਲ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਇੱਕ

ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਅਧਿਐਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ

ਆਈ.ਐਮ. ਲਾਲ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ

ਗਈਆਂ ਸਨ,

ਖੇਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ----- ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ.,

ਪਰ ਫੈਸਲਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਇਆ

ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਹ ਮੌਕਾ ਇੱਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ

ਜਿੱਥੇ, ਦੇਸ਼ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਾਬਤ ਹੋਏ

ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਰਜ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਲੀਸਿਟਰ-

ਜਨਰਲ ਨਿਰਪੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਦੋ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਦੋ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ

ਕੋਈ ਵਿਹਾਰਕ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਭਰੋਸਾ ਦੇਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਵੀ ਹੈ

ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਮਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋਣ

ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ,

ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ - ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਉਸਦੇ

ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਏ ਬਣਾਈ ਸੀ। ਦੇਸ਼ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਜਾਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਤੋਂ ਵੀ

ਨਿਰਮਾਣ

ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇਹ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਵਿਅੰਜਨ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ

ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਬੀ. ਟੰਡਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ

ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਉਚਿਤ ਰੂਪ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਬੀ.

ਟੰਡਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਉਹ ਸਿਰਫ

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਰਾਏ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ

ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸ.

ਖੇਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ----- ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ.,

ਇਹ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਕ ਹੋਰ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਜ਼ਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ. ਉੱਥੇ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 311(2) ਨਹੀਂ ਹੈ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ 17 ਦਸੰਬਰ, 1951 ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਖਰਚੇ ਮਿਲਣਗੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਕਮ XIV, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ ਅਸੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਿਸਦਾ ਅਸੀਂ 250 ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗਾ

ਮਨੀਸ਼ ਨਾਗਰ

ਅਨੁਵਾਦਕ

ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ

ਚੇਪੜਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.

ਝੰਡਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਚੀਫ਼ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, - ਜਵਾਬਦੇਹ.

ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 881 ਓਟ 1957।

19571957

ਦਸੰਬਰ, 13

ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ — ਇੱਕੋ ਕਿਸਮ ਦੇ ਨਿਯਮ —

ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ) ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਦਾਇਰਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ।

1955- ਨਿਯਮ 102 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਡੀ) ਕੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਐਜੂਸਡਮ ਜੈਨਰੀਜ਼

ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ, ਕੀ ਨਿਯਮ 102(ਡੀ) ਭੂਮੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਮੈਨੂਅਲ ਚੈਪਟਰ VIII, ਪੈਰਾ 17 ਦੇ

ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਜਾਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, "ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ" ਨਿਯਮ 7 ਦਾ ਅਰਥ